

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди
професор Юрій БОЙЧУК

«22 червня» 2023 р.

ВИТЯГ

із протоколу № 11 від 26.06.2023 р.

засідання фахового семінару кафедри освітології та інноваційної педагогіки
Харківського національного педагогічного університету імені
Г. С. Сковороди для проведення експертизи та визначення наукової новизни,
теоретичного та практичного значення результатів дисертації Чжоу ІЛЕЙ на
тему «Формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів
музичного мистецтва в університетах КНР та України», поданої на здобуття
наукового ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

ПРИСУТНІ: доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО; доктори педагогічних наук, професори, професори кафедри освітології та інноваційної педагогіки: Ольга БАШКІР, Світлана ВАСИЛЬЄВА, Олена ДРУГАНОВА, Людмила ЗЕЛЕНСЬКА, Світлана ЗОЛОТУХІНА, Світлана ЛУПАРЕНКО, Марина ПІСОЦЬКА, Олена ПОПОВА, Людмила РИБАЛКО, Тетяна СОБЧЕНКО, Наталія ТКАЧОВА, Людмила ШТЕФАН; доктори педагогічних наук, доценти, професори кафедри освітології та інноваційної педагогіки Олена КІН, Тетяна ТВЕРДОХЛІБ; кандидати педагогічних наук, доценти, доценти кафедри освітології та інноваційної педагогіки: Алла БАЛАЦИНОВА, Наталя БОРИСЕНКО, Анжела ДЕНИСЕНКО, Алла ЦАПКО.

Головуючий на засіданні: доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО.

Секретар засідання: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки Алла ЦАПКО.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Ольга МАТВЄЄВА.

Рецензенти:

– доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і методики викладання природничо-математичних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Олена ІУНОВА;

– доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри музичного мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Алла СОКОЛОВА.

СЛУХАЛИ:

Здобувачку наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки Чжоу ІЛЕЙ.

Чжоу ІЛЕЙ, 1994 року народження, громадянство – Китайська Народна Республіка, освіта – вища (закінчила магістратуру у Гуйчжоуському педагогічному університеті, 2018 р.), місце роботи – Професійний коледж офіцерів поліції Чжецзян (м. Ханчжоу, провінція Чжецзян, КНР), посада – штатний консультант, викладач музики, керівник хору та музичного гуртка.

Закінчила аспірантуру Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (2023 р.).

Освітньо-наукову програму Чжоу ІЛЕЙ засвоєно в повному обсязі, пройдено контролі за індивідуальним планом аспіранта.

Тема дослідження затверджена вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (протокол №5 від 24.06.2022 р.). Дисертаційну роботу виконано в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

1. Наукова доповідь здобувача Чжоу ІЛЕЙ щодо дисертаційної роботи на тему «Формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України».

Чжоу ІЛЕЙ: Шановна Анно Володимирівно! Шановні викладачі, члени кафедри! Вашій увазі пропонується наукове дослідження на тему «Формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України».

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю теоретико-практичного дослідження проблеми формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва, що спричинена процесами глобальної інтеграції, міграції, культурного розмаїття, стрімкого зростання міжкультурних комунікаційних процесів тощо. Оскільки мультикультурні суспільства мають налагодити продуктивний міжкультурний і міжцивілізаційний діалог для досягнення сталого розвитку, використовується потенціал, можливості та ресурси мультикультурної освіти для забезпечення культурної сумісності та орієнтованої на людину системи особистісної соціалізації.

Мета дослідження – узагальнити теоретичні ідеї та практичний досвід формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР для творчого використання у педагогічних університетах України.

Завдання дослідження:

– розкрити сутність базових понять дослідження та дослідити мультикультурне підґрунтя мистецької освіти КНР та України;

– визначити структуру та зміст мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва;

– проаналізувати зміст, форми, методи та особливості формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у КНР та Україні;

– окреслити перспективні напрями творчого використання педагогічно цінних теоретичних і практичних доробок китайських фахівців з формування

мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР для творчого використання у педагогічних університетах України.

Об'єкт дослідження – мультикультурна компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва.

Предмет дослідження – теорія і досвід формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України.

У дисертації відповідно до мети і завдань наукової розвідки здійснено комплексний порівняльний аналіз проблеми теорії та практики формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України.

Висвітлено стан наукової розробленості проблеми мультикультурної музичної освіти за науковими розвідками китайських та українських вчених. Установлено, що порушена проблема до цього часу не стала предметом спеціального вивчення, що зумовило науковий пошук у зазначеному напрямі.

Визначено сутність базових понять дослідження та встановлено відмінності у процесах впровадження принципів мультикультуралізму у музично-педагогічну освіту КНР та України.

Доведено, що у сучасному глобалізованому світі поняття «міжкультурна комунікація» і «міжкультурний діалог» є засобами реалізації полікультурної освітньої політики, яка розширює та поглиблює межі мультикультуралізму в освіті. Показано, що музично-педагогічна діяльність формує багатоканальне та багаторівневе спілкування особистостей: спілкування «викладач-студент», спілкування з музичними творами в різних формах (слухання, виконання), міжособистісне спілкування між студентами.

Запропоновано авторську інтерпретацію поняття «мультикультурна компетентність вчителя музичного мистецтва», яка є інтегративним особистісним утворенням, що поєднує знання, уміння, цінності міжкультурної взаємодії, надає можливість відтворювати свою специфічну ідентичність через прослуховування, розучування та виконання музичних творів різних культур, передбачає готовність до міжкультурної комунікації та діалогу на основі визнання культурного різноманіття та плюралізму полікультурного суспільства. Визначено структуру «мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва», яка складається з: мотиваційно-ціннісного, когнітивно-змістового, емоційно-діяльнісного, рефлексивно-особистісного компонентів.

Зіставлено зміст, форми та методи формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у КНР та Україні за Програмою підготовки бакалаврів з музичного мистецтва (педагогічна освіта) у звичайних коледжах та університетах КНР, Освітньою програмою для викладачів музичного мистецтва Фудзійського університету та педагогічного університету Яньтай. Надано статистику співвіднесення кредитів дисциплін музичного спрямування в університетах КНР. Проаналізовано навчальні програми чотирьох університетів України за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво): Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова,

Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Криворізького державного педагогічного університету та Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка.

Показано, що формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва у КНР відбувається в освітньому процесі, у процесі дослідницької роботи та у результаті формування універсальних компетентностей. В університетах України формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва відбувається у трьох напрямках: навчання, виховання та інформаційно-просвітницька діяльність.

Визначено особливості формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва у КНР, якими є: вивчення актуальних наукових розробок у галузі філософії освіти, психології та педагогіки, передового світового досвіду у галузі музичної освіти; тенденція до зміни парадигми музичної освіти; впровадження принципу різноманітності; спрямування до конотації мультикультурної музичної освіти; проведення міжнародних симпозіумів з питань мультикультурної освіти із запрошенням всесвітньовідомих педагогів, музикантів, науковців.

Визначено перспективні напрями взаємного творчого використання узагальненого досвіду формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР у педагогічних університетах України, а саме: глибокого аналізу міжнародного фону мультикультурної музичної освіти; розробці потужного теоретичного обґрунтування, у межах якого пропонується змістове наповнення (розробка підручників та посібників, що демонструють музичні твори різних культур, стилів, напрямів, епох); впровадження інноваційних форм та методів навчання. Дякую за увагу!

2. Запитання до доповідача, відповіді на них.

ГОЛОВУЮЧИЙ: «Які будуть запитання до Чжоу ІЛЕЙ?».

Світлана ЗОЛОТУХІНА: д. пед. н., проф.: «Скажіть, будь ласка, праці яких закордонних науковців ви аналізували досліджуючи поняття «мультикультурна освіта»?»

Чжоу ІЛЕЙ: «Дякую за запитання. У своєму дослідженні нами було проаналізовано праці американських (Джеймс Бенкс, А. Гібсон, Джоел Спрінг, Пітер Макларен, Генрі Жіру), німецьких (Д. Гловка, А. Томас, Л. Кольберг, В. Ніке), британських ((Е. Саїд, М. Бірам, Е. Джонс, Б. Парек), французьких (М.-А. Жульєн Паризький) науковців. У цих дослідженнях визначено: принципи та функції мультикультурної освіти; моделі організації навчання; моделі вдосконалення змісту мультикультурної освіти; поетапний підхід до впровадження мультикультурної освіти; характеристики мультикультурної освіти, за якими вона має реалізуватися тощо».

Людмила РИБАЛКО, д. пед. н., проф.: «На вашу думку, яка концепція мультикультурного навчання у галузі музичної педагогіки була найбільш цінною для вашого дослідження?».

Чжоу ІЛЕЙ: «Дякую за запитання. Для нашого дослідження найбільш цінною була концепція мультикультурного музичного виховання, що представлена у дослідженнях американського вченого Д. Еліота (Elliott, D.), який виділив «шість ступенів мультикультуралізму: асиміляція; фузія; відкрите суспільство; обмежений мультикультуралізм; модифікований мультикультуралізм; динамічний мультикультуралізм».

Проаналізувавши особливості кожного з представлених ступенів, Д. Еліот рекомендує вчителям музики використовувати у своїй практиці шостий підхід і трактує мультикультурне виховання, як «гуманістичне, що дає особистості шанс засвоїти цінності світової культури зокрема й музичної, а також неповторну можливість глибше пізнати себе через розуміння інших».

Олена ПОПОВА, д. пед. н., проф.: «Скажіть, будь ласка, чи є схожість або чим відрізняються підходи українських та китайських науковців до вивчення мультикультурного підґрунтя музичної освіти?»

Чжоу ІЛЕЙ: «Дякую за запитання. Нами доведено, що китайські та українські науковці з однакових позицій досліджують мультикультурне підґрунтя музичної освіти. Вони розглядають культуру як основу музичної освіти та процесу її розвитку; музична освіта є наступником, передавачем та новатором у галузі музичної культури; стратегія розвитку мультикультурної музичної освіти дозволяє не лише зберегти національну культуру країни, а й інтегрувати її у загальний світовий культурний простір; забезпечує взаємодію між носіями різних культурних спільнот, є системою матеріального і нематеріального взаємопроникнення змісту культур та його взаємозбагачення в соціокультурному і духовному контекстах».

Людмила ШТЕФАН, д. пед. н., проф.: «Скажіть, будь ласка, чи є особливості у підходах китайських науковців до дослідження мультикультурного підґрунтя музичної освіти?»

Чжоу ІЛЕЙ: «Дякую за запитання. Особливостями підходів китайських науковців до дослідження мультикультурного підґрунтя музичної освіти є такі позиції: основою музичної освіти має бути виховання культури поведінки та отримання досвіду; має відбуватись розширення культурного обміну, інтеграції в міжнародну музичну та культурну сім'ю та синхронізація темпу зі світовою музичною освітою; синтез класичних європейських музичних традицій з китайською національною культурою і становлення на цій основі фахових засад музичної освіти».

Ольга БАШКІР, д. пед. н., проф.: «Скажіть, будь ласка, як можна схарактеризувати організацію та проведення освітнього процесу в українських вишах щодо формування мультикультурної компетентності вчителів музичного мистецтва?»

Чжоу ІЛЕЙ: «Дякую за питання. Нами показано, що у сучасній практиці і факультетів мистецтв університетів України зберігаються компоненти технологій минулого, як у цілях і змісті освіти, так і в умовах її організації, а саме: у освітніх цілях завдання підготовки вчителів музичного мистецтва, що відображені у стратегіях, науково-освітніх програмах і планах, не відповідають сучасним потребам суспільства та проголошують ідеали культури знань, а не орієнтують на

культурне життя студентів, їхні міжкультурні соціальні потреби; зміст освіти не завжди є міжкультурним та діалоговим, він зосереджений на навчальних дисциплінах, які були сформовані у минулі роки; в освітній практиці міжкультурна комунікація та діалог культур не набули належного статусу у вивченні культур різних народів, культури українського народу; проводиться діяльність з формування ідентичності студентів, їх універсальних загальнолюдських інтересів, обговорюються суперечності та, на жаль, у кожній академічній групі відбуваються конфлікти, основою яких є особистісне ставлення до освіти, до минулого, теперішнього та майбутнього, що виявляється у характері спілкування та аргументації, у розумінні меж особистісної свободи тощо».

3. Виступи рецензентів дисертації.

Олена ІУНОВА, д. пед. н., проф.

Праця, що подана до розгляду має наукову новизну і практичну значущість – головні ознаки дослідження. Наведені у роботі приклади навчальних планів, навчальних програм та посібників складених відповідно до принципів мультикультуралізму мають практичну значущість і важливі як для викладачів, так і для здобувачів вищої освіти музичного спрямування. Аналіз змісту дисертації свідчить про наукову зрілість і самостійність дослідницької думки дисертантки, достатній рівень володіння методологією дослідження. Основні положення та висновки дисертаційної роботи мають вагоме теоретичне та практичне значення, що підтверджується довідками про впровадження результатів наукового дослідження. Вважаю, що дисертація Чжоу ІЛЕЙ на тему «Формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України» відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022 р. №341) та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 011Освітні, педагогічні науки в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

(повний текст рецензії додається).

Алла СОКОЛОВА, д. пед. н., проф.

Актуальність дисертаційної праці Чжоу Ілей не викликає сумнівів. Авторкою проведено ґрунтовне вивчення теорії і практики формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України. Сформульовані авторкою висновки до розділів та загальні висновки є обґрунтованими й достовірними. Дисертація пройшла перевірку за програмою Unіcheck. Матеріали дисертації пройшли необхідну апробацію, обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

З огляду на вище зазначене, рекомендуємо роботу Чжоу ІЛЕЙ на тему «Формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011

Освітні, педагогічні науки в разовій спеціалізованій вченій радів Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

(повний текст рецензії додається).

4. Відповіді здобувача на зауваження рецензентів (у разі їх наявності).

Чжоу ІЛЕЙ: «Ми вдячні шановним рецензентам, докторам педагогічних наук, професорам, пані Олені ІОНОВІЙ та пані Аллі СОКОЛОВІЙ за позитивну оцінку нашої роботи. У цілому погоджуємося з висловленими зауваженнями та побажаннями й урахуємо їх у подальшій роботі. Дякую за увагу!».

5. Відгук наукового керівника.

Ольга МАТВЄЄВА, д. пед. н., проф.

Дисертаційна робота Чжоу ІЛЕЙ на тему «Формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України» є самостійним і завершеним науковим дослідженням, яке виконано здобувачем особисто за актуальною темою з використанням адекватних методів наукового пошуку. Дисертантка глибоко проаналізувала наукову і методичну літературу з обраної проблеми, виявила уміння аналізувати, систематизувати та узагальнювати інформацію, робити висновки. Пошукова робота з теми дослідження була проведена на достатньо високому рівні, що підтверджено науковою новизною, теоретичним і практичним значенням праці. Апробація результатів дослідження підтверджена відповідними довідками, сертифікатами, публікаціями. Дослідницею підготовлена презентація наукової праці, де на слайдах показані авторські доробки. Унікальність тексту дисертації підтверджена відповідною довідкою, що свідчить про дотримання дисертанткою академічної доброчесності. Отже, дисертація Чжоу ІЛЕЙ може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

(повний текст відгуку додається).

6. Обговорення дисертації учасниками засідання.

В обговоренні взяли також участь: д. пед. н., проф. Ольга БАШКІР, Олена ДРУГАНОВА, Людмила ЗЕЛЕНСЬКА, Світлана ЗОЛОТУХІНА, Олена ПОПОВА, Людмила РИБАЛКО, Людмила ШТЕФАН.

ГОЛОСУВАЛИ: Результати голосування – одноголосно.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок у такому формулюванні:

Висновок

Актуальність теми дослідження та її зв'язок із загальнодержавними планами наукових робіт. Актуальність теми дослідження зумовлена теоретико-практичною значущістю та недостатньою розробкою в педагогічній науці та практиці проблеми формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Основними чинниками, що зумовлюють

актуальність дослідження є: глобальна інтеграція, поглиблення взаємодії культур, стрімке зростання міжкультурних комунікаційних процесів, а також збереження й розвиток усіх культурних складових соціуму, вирішення міжкультурних протиріч шляхом реалізації рівноправного діалогу між сторонами конфлікту, підтримка культурного розмаїття, консолідація суспільства навколо спільних цінностей. Філософія мультикультуралізму стала теоретичною основою реалізації політики мультикультуралізму на всіх щаблях функціонування суспільства, в тому числі і в галузі освіти. Реалізація принципів мультикультуралізму в освіті відбувається через застосування музики, як одного з видів мистецтв, що має значний виховний потенціал та репрезентує культурні традиції народу.

Доцільність наукового осмислення окресленої проблеми посилюється необхідністю усунення низки виявлених суперечностей, наявних у сучасній педагогічній теорії та практиці, зокрема: між потребою української держави у компетентних фахівцях, здатних успішно взаємодіяти з носіями інших культур в умовах глобалізованого суспільства та недостатнім рівнем сформованості мультикультурної компетентності вчителів; між формулюванням китайськими вченими актуальних для сьогодення теоретичних положень з проблеми формування мультикультурної компетентності у вчителів музичного мистецтва та незадовільним рівнем теоретичної розробки й узагальнення зазначених положень для можливості їх упровадження в українських університетах; між наявністю передового досвіду формування мультикультурної компетентності вчителів музичного мистецтва в університетах КНР та відсутністю змістово-методичного забезпечення його творчого застосування в освітньому процесі університетів України.

Дисертаційна робота виконана згідно з темою науково-дослідної роботи кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Наукові основи і навчально-методичний супровід педагогічного процесу в закладах освіти; історико-педагогічний, компаративний та прогностичний аспекти» (державний реєстраційний номер № 0121U107474 від 22.01.2021 р.). Тема дослідження затверджена вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (протокол № 5 від 24.06.2022 р.). Дисертаційну працю виконано у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержанні наукових результатів, що виносяться на захист.

У дисертації Чжоу ІЛЕЙ здійснено ґрунтовний комплексний порівняльний аналіз теорії та практики формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України.

Дисертанткою: розкрито принципи політики мультикультуралізму у сучасній освіті; проаналізовано мультикультурне підґрунтя музичної освіти, якими є міжкультурна взаємодія та діалог культур; зіставлено практичні аспекти та порівняно зміст, форми та методи формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України; визначено шляхи творчого використання практики формування мультикультурної

компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР у педагогічних університетах України.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які подані на захист, забезпечено методологічною обґрунтованістю вихідних позицій; використанням методів, що відповідають меті та завданням дослідження; аналізом науково-педагогічних джерел та нормативно-законодавчих документів.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше: здійснено комплексний аналіз теорії та практики формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України; за працями китайських та українських науковців визначено мультикультурне підґрунтя музичної освіти, яким є міжкультурна комунікація та діалог культур; на основі зіставлення й узагальнення точок зору науковців визначено сутність, структуру та зміст мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва; шляхом проведення порівняльного аналізу практики формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України виявлено загальні й особливі характеристики цих процесів; визначено перспективні напрями творчого використання педагогічно цінних доробок китайських фахівців з проблеми формування мультикультурної компетентності в умовах українських університетів.

Дістали подальшого розвитку педагогічні ідеї щодо змісту, форм та методів формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України.

Теоретичне і практичне значення отриманих результатів.

Теоретичне значення отриманих результатів полягає в: цілісному порівняльному дослідженні проблеми формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України; розкритті й зіставленні тлумачення китайськими й українськими науковцями таких ключових понять дослідження, як «компетентність», «мультикультуралізм», «мультикультурна освіта», «мультикультурна освіта музичного спрямування»; визначенні поняття «мультикультурна компетентність вчителя музичного мистецтва» та її структури; узагальненні досвіду формування мультикультурної компетентності учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України; визначенні перспективних напрямів творчого використання практики формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР у педагогічних університетах України.

Практичне значення результатів дослідження визначається тим, що робота створює передумови для подальших компаративних досліджень формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, зокрема в КНР та Україні. Результати дисертації впроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (довідка №01/10-312 від 29.06.2023), Бердянського державного педагогічного університету (довідка № 66-01/172 від 24.05.2023 р.), Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленко (довідка № 1265/01-35/29 від 19.06.2023 р.).

Матеріали дослідження доцільно використовувати у викладанні курсів «Педагогіка», «Мистецька педагогіка», «Порівняльна педагогіка», «Педагогічна майстерність» у закладах вищої педагогічної та музично-педагогічної освіти, на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників, під час написання підручників і навчальних посібників із педагогіки, розробки курсів за вибором, проведення педагогічних практик, написання курсових і магістерських робіт.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, результати й висновки дослідження обговорено на засіданнях кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (2019–2023 рр.) та оприлюднено на конференціях різних рівнів, а саме: міжнародних: «Сучасна педагогіка та психологія: методологія, теорія і практика»(Київ, 4–5 жовтня 2019); The III International Scientific and Practical Conference «Theories, methods and practices of the latest technologies», (November 07 – 09, 2022, Tokyo, Japan); VI Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» (Харків, 2022); у всеукраїнських: Традиційна культура в умовах глобалізації: синергія традиції та інновації.(Харків, 21-22 червня 2019); Мистецька освіта: теорія, методологія, технології (Кривий Ріг, 14 листопада, 2019); «Мистецька освіта у міждисциплінарному вимірі», (Харків, 7-8 червня 2022).

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Наукові праці, у яких опубліковані основні результати дослідження:

1. Чжоу ІЛЕЙ. Напрями дослідження мультикультуралізму в музичній освіті. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Класичний приватний університет*. Запоріжжя, 2019. Вип. 66. Т. 1. С.43-52.

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.66-1.19>

2. Чжоу ІЛЕЙ, Матвєєва О.О. Мультикультуралізм у сучасній освіті. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Класичний приватний університет*. Запоріжжя, 2021. Вип. 78. С. 87-92.

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.78.14>

3. Чжоу ІЛЕЙ. Підготовка вчителів музичного мистецтва в КНР та Україні у культурній перспективі. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка*. 2022, Вип. № 49, Т.2, С. 216-221.

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/49-2-34>

4. Чжоу ІЛЕЙ. Мультикультурна підготовка вчителів музичного мистецтва як євроінтеграційна складова діяльності сучасного фахівця: аналіз досвіду. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Спецвипуск. Том 2. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 169-174.

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.2.32>

Наукові праці апробаційного характеру:

5. Чжоу ІЛЕЙ. Проблеми мультикультуралізму в освіті Китаю. Традиційна культура в умовах глобалізації: синергія традиції та інновації. Матеріали науково-практичної конференції (21-22 червня 2019 року). Харків :Друкарня Мадрид, 2019. с. 349-351

URL:<https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/40d9cbad-69ac-43a6-a642-a48e387c65fa/content>

6. Чжоу ІЛЕЙ. Напрями дослідження мультикультуралізму у розвідках науковців Китаю. Міжнародна науково-практична конференція «Сучасна педагогіка та психологія: методологія, теорія і практика»(4–5 жовтня 2019 р.) м. Київ. С. 19-21.

URL:https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/1258/1/tnu.in.ua_psyhoped_%D0%BE%D0%BA%D1%82%D1%8F%D0%B1%D1%80%D1%8C_2019%20%281%29.pdf

7. Чжоу ІЛЕЙ. Особливості формування полікультурної компетентності у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва в Китаї. Мистецька освіта: теорія, методологія, технології: зб. матер. II Всеукр. наук-практ. конф, 14 листопада. Кривий Ріг, 2019. С. 29-30/ URL:

<http://elibrary.kdpu.edu.ua>

8. Чжоу ІЛЕЙ. Проблеми мультикультурної підготовки вчителів загальноосвітніх шкіл КНР. *Всеукраїнська науково-практична конференція «Мистецька освіта у міждисциплінарному вимірі»*, (7-8 червня 2022 р.), С. 56-58.

URL:<https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cff828a2-f4a4-4207-8b90-7be2a4f2d93e/content>

9. Чжоу ІЛЕЙ. Взаємозв'язки музичної культури та мистецької освіти у дослідженнях науковців КНР. *VI Міжнародної науково-практичної конференції «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика»*. ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022.

URL:<https://www.kaf-pedagogy-hnpu.com/naukovi-konferenciyi>

10. Чжоу ІЛЕЙ. Щодо мультикультурної підготовки вчителів музичного мистецтва. The III International Scientific and Practical Conference «Theories, methods and practices of the latest technologies», November 07 – 09, Tokyo, Japan. 2022, p. 288-291.

URL:http://ir.nuozu.edu.ua:8080/bitstream/lib/4313/1/%D0%92%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BD%D1%87%D0%B8%D0%BA_2022_06.pdf

Повнота викладу матеріалів дисертації у друкованих працях. Основні положення дисертаційної роботи повно висвітлено у 10 працях (з них 9 – одноосібні): 4 статті – у наукових фахових виданнях України, 6 тез доповідей у збірках матеріалів міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Особистий внесок здобувачки у працях, написаних у співавторстві, полягає у: висвітленні реалізації принципів мультикультуралізму, що має свої особливості, різні форми та засоби й потребує застосування мистецьких творів, як носіїв культурних традицій народу) [2].

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота Чжоу ІЛЕЙ «Формування мультикультурної

компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України» відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана чіткою мовою, структура дисертації відповідає алгоритму проведеного автором дослідження. Зміст наукової роботи викладено українською мовою в логічній послідовності та доступно для сприйняття, адекватно використано наукові терміни. Зміст, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167. У процесі перевірки дисертації за програмою Unichesk визначено, що оригінальний текст складає 86,3%, схожість матеріалу складає 13,7%, що відповідає вимогам університету та МОН України.

2. За результатами проведеної експертизи про наукову новизну теоретичне і практичне значення результатів дисертації рекомендувати створення разової спеціалізованої ученої ради для публічного захисту дисертації **Чжоу ІЛЕЙ**, здобувачки наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, на тему «**Формування мультикультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в університетах КНР та України**».

Головуючий на засіданні:

доктор педагогічних наук,
доцент, професор кафедри
освітології та інноваційної
педагогіки

Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО

Рецензент:

доктор педагогічних наук,
професор, завідувачка кафедри
теорії і методики викладання
природничо-математичних дисциплін
у дошкільній, початковій і
спеціальній освіті

Олена ІУНОВА

Рецензент:

доктор педагогічних наук,
професор,
завідувачка кафедри
музичного мистецтва

Алла СОКОЛОВА

Секретар:

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри освітології та
інноваційної педагогіки

Алла ЦАПКО

Підпис

засвідчується

Григорук-Войничук О. І., Іоновой О., Соколовой А., Цапко А.
24. 06. 2023 р.